

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไป ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์¹

A Study of the Needs for Instructional Supervision for Teachers in General Education
Department for the Basic Education Level, Colleges of Dramatic Arts,
Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts

วิศ ทะแสนเทพ / Ravit Tasantep

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชานิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Graduate Student, Supervision Development, Faculty of Education, Chulalongkorn University
ravit.t@cda.bpi.ac.th

บุณทริกา บุณภักดิ์ / Buntarika Bulpakdi

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชานิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Asst. Prof. Dr., Supervision Development, Faculty of Education, Chulalongkorn University
buntarika.b@chula.ac.th

ปัญญา อัครพุทธิพงษ์ / Panya Akkaraputtapong

อาจารย์ ดร. สาขาวิชานิเทศการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Dr., Supervision Development, Faculty of Education, Chulalongkorn University
panya.a@chula.ac.th

Received: September 10, 2023 Revised: November 3, 2023 Accepted: December 15, 2023 Published: December 28, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาศึกษาทั่วไป หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 168 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันของการนิเทศการสอน และด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ ($PNI_{modified} = 0.414$) ซึ่งข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ควรพิจารณาทบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศ และครูไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์เรื่อง กลยุทธ์การนิเทศการสอนครูวิชาศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

($PNI_{modified} = 0.457$) รองลงมา คือ ด้านการประชุมหลังจากการสังเกตการสอน ($PNI_{modified} = 0.381$) ซึ่งข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศและครูของวิทยาลัยร่วมกันวางแผนสำหรับการสังเกตการสอนในครั้งต่อไป เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนครูอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified} = 0.423$) และด้านการวิเคราะห์ และการวางแผน ($PNI_{modified} = 0.366$) ซึ่งข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศของวิทยาลัย สรุปผลการสังเกตการสอนเพื่อนำเสนอต่อครูในรูปของความเรียง ร้อยละ กราฟ แผนภูมิ หรือแผนผัง ($PNI_{modified} = 0.436$) ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการนิเทศการสอน คุรุการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ต่อไป

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การนิเทศการสอน, การศึกษาทั่วไป, การศึกษาขั้นพื้นฐาน, วิทยาลัยนาฏศิลป์

Abstract

The purpose of this research was to study the needs for instructional supervision for teachers in the general education department for the basic education level in the College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts. This is qualitative research in which research data were collected from 168 key informants, te deputy director, academic affairs, head of the general education department, head of learning area groups, and teachers of eight learning area groups. The research tool was a questionnaire in which the data was analyzed via the following statistics: frequency, percentage, mean (μ), standard deviation (σ), and $PNI_{modified}$. It was found that the expectation state of instructional supervision was at a higher level than the current state; the highest needed aspect was the critique ($PNI_{modified} = 0.414$), of which the most highly needed issue was the college's use of results from instructional supervision review between supervisors and teachers for improvement of the next instructional supervision process ($PNI_{modified} = 0.457$); followed by post-conference ($PNI_{modified} = 0.381$), of which the most highly needed issue was the college's supervisors and teachers plan for the next observation to continuously improve the teaching and learning management of teachers ($PNI_{modified} = 0.423$); and analysis and planning ($PNI_{modified} = 0.366$), of which the most highly needed issue was the college's supervisors summarize the observation of teaching to present teachers through the form of essay, percentage, graphs, charts or diagrams ($PNI_{modified} = 0.436$), respectively. In addition, the study's findings could be used to provide guidelines for the instructional supervision for general teachers of the basic education level in the Colleges of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts.

Keywords: needs, instructional supervision, general education, basic education, Colleges of Dramatic Arts

บทนำ

แผนแม่บทการพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตกศิลป์ ขำศิลป์ และทัศนศิลป์ทั้งในระดับพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งมีการยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการยกระดับคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา โดยรวบรวมหลักสูตรให้น้อยลงเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ตลอดจนสร้างหลักสูตรเพื่อรองรับอาชีพที่หลากหลาย และสร้างหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานการศึกษา ยกระดับคุณวุฒิการศึกษาและวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้สื่อ การวัดและประเมินผล การศึกษา พัฒนาและส่งเสริมสมรรถนะผู้สอนและผู้เรียน ให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนโยบายไทยแลนด์ 4.0 (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2563)

จากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2557) ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษา) ทั้ง 12 วิทยาลัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับดี แต่ผลตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้ ซึ่งจุดที่ควรพัฒนา และอุปสรรค คือ ผู้เรียนยังขาดความสามารถในการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ในวิชาสามัญ ไม่ตระหนักถึงการเรียนวิชาสามัญ เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่ง เป็นวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ทำให้มีงานเกี่ยวกับการแสดงมาก ทั้งภายในและภายนอก ในการบริการชุมชนและภาครัฐ จึงทำให้ต้องอาศัยการฝึกซ้อมและการแสดงในเวลาเรียนวิชาสามัญ ทำให้ครูสอนไม่ทันตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสามัญของผู้เรียนไม่ดีเท่าที่ควร (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมของทั้ง 12 วิทยาลัยซึ่งทำการทดสอบ 4 รายวิชา พบว่า คะแนนเฉลี่ยของทุกรายวิชาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564) นอกจากนี้ จากการประเมินคุณภาพการศึกษภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2562 ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทั้ง 12 วิทยาลัย คณะกรรมการประเมินมีข้อเสนอแนะซึ่งสรุปได้ดังนี้ 1) ควรมีการปรับปรุงการดำเนินการนิเทศการสอนของกลุ่มการเรียนรู้ทุกกลุ่มในภาควิชาศึกษาทั่วไป โดยจัดระบบการนิเทศติดตาม และประเมินผลในรูปแบบคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีการสรุปผลรายงานผลเป็นระยะ 2) ควรมีการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรของ

สถานศึกษาในบางรายวิชาระดับต่ำกว่า 3 หรือการติด 0, ร, มส แล้วนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น 3) ควรมีการพัฒนาครู โดยสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมสัมมนาในสาขาที่เกี่ยวข้อง และ 4) ควรมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการ ส่งเสริม สนับสนุน การเข้าร่วมการอบรม สัมมนา เพิ่มพูนความรู้ ทักษะให้แก่ครูผู้สอน ให้ครูนำองค์ความรู้ที่ได้มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน (งานประกันคุณภาพการศึกษา, 2563) รวมทั้ง สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis) ในปัจจุบันพบว่า จุดแข็ง (Strength) ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คือ ครู และอาจารย์ที่มีทักษะ ความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดความรู้ด้าน ศิลปวัฒนธรรมให้นักเรียน นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังมีจุดอ่อน (Weakness) คือ ครู และ อาจารย์ขาดทักษะในการสอน และสื่อสารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และภาษาอังกฤษ (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2563)

การพัฒนาครูนั้นมีหลากหลายวิธี และวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การนิเทศการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ วัชร เล่าเรียนดี (2556) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการสอน คือ การส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การสร้างและใช้สื่อวัตกรรมการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Glickman et al. (2018) ที่เสนอว่า การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการในการพัฒนางาน หน้าที่ในชั้นเรียน และกิจกรรมที่ดำเนินการในสถานศึกษาของครู นอกจากนี้ งานวิจัยของคมสัน พิมพัวปี และ จุไรรัตน์ สุดรุ่ง (2563) ยังพบว่ารูปแบบการนิเทศการสอนแบบคลินิก รูปแบบการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเอง และรูปแบบการนิเทศการสอน โดยผู้บริหารเป็นตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูวิทยาศาสตร์ ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ Usman (2015) ได้ศึกษาผลกระทบของการนิเทศการสอน ในการปฏิบัติงานทางวิชาการของนักเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนาซาราวา ประเทศไนจีเรีย พบว่า การนิเทศการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา รวมทั้ง Hallinger (2015) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินการสอนของครู เป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นในเรื่องการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนผ่านการนิเทศและประเมินการสอนของครู เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีความก้าวหน้า และประสบผลสำเร็จในการเรียน ดังนั้น การนิเทศการสอนจึงเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับชั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้

อันจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 ของกลุ่มวิทยาลัยดังกล่าวในที่สุด

จากความสำคัญ และปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขอบเขตการวิจัย

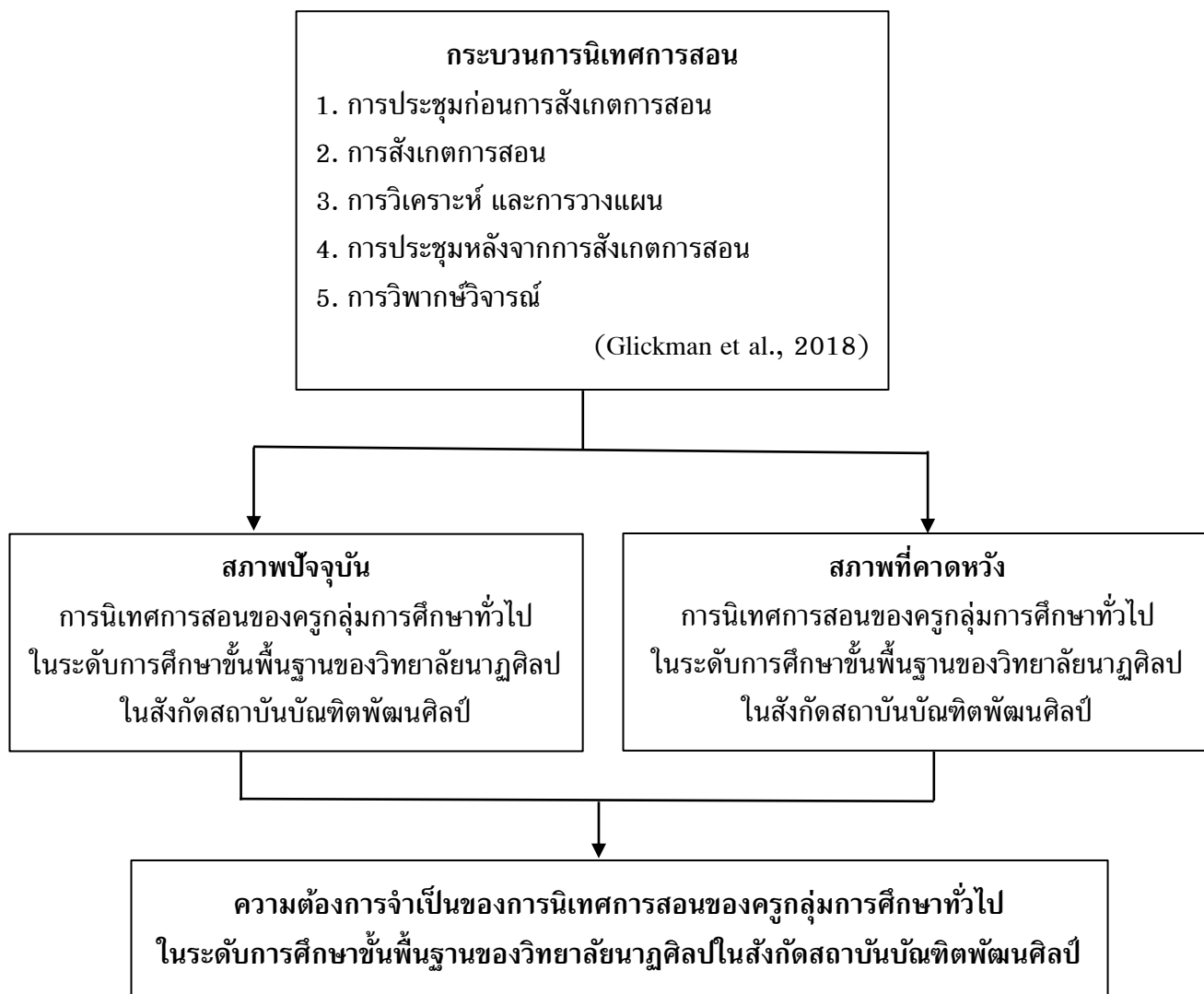
ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนครูการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยใช้กรอบเนื้อหาของการนิเทศการสอนตามแนวคิดกระบวนการนิเทศการสอนของ Glickman et al. (2018) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมก่อนการสังเกตการสอน เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศร่วมประชุมกับครูเพื่อกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ก่อนการสังเกตการสอน
2. การสังเกตการสอน เป็นขั้นตอนในการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในขั้นแรก
3. การวิเคราะห์ และการวางแผน เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศวิเคราะห์ผลจากการสังเกตการสอน และวางแผนการประชุมหลังจากการสังเกตการสอน
4. การประชุมหลังจากการสังเกตการสอน เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศและครูร่วมกันอภิปรายข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอน และผู้นิเทศให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการสอนต่อไป
5. การวิพากษ์วิจารณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศและครูร่วมกันพิจารณาบทวนการดำเนินการทั้ง 4 ขั้นตอนที่ผ่านมาว่ามีข้อดี ข้อเสีย และสิ่งที่ควรแก้ไขอย่างไร เพื่อนำไปปรับปรุงการนิเทศการสอนในครั้งต่อไป

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หมายเหตุ. โดย วิชา เทสเสท, 2566.

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่เปิดสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 12 วิทยาลัย

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลแต่ละวิทยาลัย จำนวน 18 คนต่อ 1 วิทยาลัย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน หัวหน้าภาควิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน และครูผู้สอนจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 216 คน โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 175 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้ว แบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้มี 168 ฉบับ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่คาดหวังของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีองค์ประกอบ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังขององค์กรเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามกระบวนการนิเทศการสอน 5 ขั้นตอนของ Glickman et al. (2018) ได้แก่ 1) การประชุมก่อนการสังเกตการสอน 2) การสังเกตการสอน 3) การวิเคราะห์และการวางแผน 4) การประชุมหลังจากการสังเกตการสอน และ 5) การวิพากษ์วิจารณ์

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการนิเทศการสอน

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิด และเนื้อหาของเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดโดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้อง เหมาะสม และครอบคลุมกรอบแนวคิด และขอบเขตการวิจัย รวมถึงความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความถูกต้องและความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม พบว่า จากข้อคำถามทั้งหมด 48 ข้อ นั้น มีข้อคำถามที่มีค่า IOC = 0.66 จำนวน 15 ข้อ และ IOC = 1.00 จำนวน 33 ข้อ

3.6 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการจัดส่งทางไปรษณีย์ และด้วยตนเองไปยังผู้ให้ข้อมูลโดยกำหนดวันขอรับคืนจากเจ้าหน้าที่ของแต่ละวิทยาลัย จำนวน 216 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 175 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้ว แบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้มี 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.77 ของจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics 28.0 ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified})

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไป
ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ด้าน/ประเด็น	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่คาดหวัง		PNI modified
	μ	σ	μ	σ	
1. การประชุมก่อนการสังเกตการสอน	3.65	1.02	4.79	0.44	0.316
1.1 ผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัย ร่วมกันกำหนดตารางเวลาสำหรับการสังเกต การสอน และการประชุมเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ*	3.40	0.94	4.76	0.46	0.396
1.2 ก่อนการสังเกตการสอน ผู้นิเทศ และครู/ อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกันกำหนดความต้องการ หรือประเด็นปัญหาที่ต้องการพัฒนาด้านการ จัดการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน	3.49	1.04	4.78	0.47	0.370
1.3 วิทยาลัยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง ผู้นิเทศและครู/อาจารย์ก่อนการสังเกตการสอน เพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอน	3.61	1.07	4.80	0.43	0.327
1.4 ก่อนการสังเกตการสอน ผู้นิเทศ และครู/ อาจารย์ของวิทยาลัยมีการกำหนดเครื่องมือ หรือ แบบฟอร์มในการสังเกตการสอนร่วมกัน	3.79	1.14	4.77	0.46	0.261
1.5 วิทยาลัยจัดให้มีการประชุมแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ในการนิเทศการสอน เช่น รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาศึกษาทั่วไป หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ หรือครู/อาจารย์ผู้สอนที่มี ประสบการณ์สอนมานานเป็นผู้นิเทศของ วิทยาลัย	3.96	0.94	4.86	0.38	0.226

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไป
ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ต่อ)

ด้าน/ประเด็น	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่คาดหวัง		PNI modified
	μ	σ	μ	σ	
2. การสังเกตการสอน	3.65	1.01	4.76	0.45	0.305
2.1 ผู้นิเทศของวิทยาลัยปฏิบัติการสังเกตการสอนตามประเด็นที่ได้ตกลงไว้กับครู/อาจารย์ก่อนการสังเกต การสอน เช่น สังเกตสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน การใช้สื่อการสอน และพฤติกรรมการสอน*	3.52	0.90	4.71	0.49	0.340
2.2 ผู้นิเทศของวิทยาลัยปฏิบัติการสังเกตการสอนตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการเรียนการสอนในชั่วโมง โดยนั่งในจุดที่มองเห็นอย่างทั่วถึงและไม่รบกวนการจัดการเรียนการสอนของครู/อาจารย์	3.61	1.10	4.72	0.49	0.309
3. การวิเคราะห์ และการวางแผน	3.46	0.99	4.72	0.50	0.366
3.1 ผู้นิเทศของวิทยาลัยสรุปผลการสังเกตการสอนเพื่อนำเสนอต่อครู/อาจารย์ในรูปของความเรียง ร้อยละ กราฟ แผนภูมิ หรือแผนผัง*	3.30	0.95	4.74	0.50	0.436
3.2 ผู้นิเทศของวิทยาลัยมีการกำหนดแนวทาง/วิธีการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู/อาจารย์ในเบื้องต้นก่อนการให้ข้อมูลย้อนกลับ	3.38	0.97	4.73	0.50	0.400
3.3 ผู้นิเทศของวิทยาลัยมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอนของครู/อาจารย์หลังเสร็จสิ้นการสังเกตการสอนโดยการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ที่จะต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู/อาจารย์	3.57	1.01	4.74	0.49	0.328
3.4 ผู้นิเทศของวิทยาลัยเลือกใช้พฤติกรรมนิเทศที่เหมาะสม ในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู/อาจารย์แต่ละคน เช่น พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ หรือพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ	3.61	1.03	4.70	0.51	0.302

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไป
ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ต่อ)

ด้าน/ประเด็น	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่คาดหวัง		PNI modified
	μ	σ	μ	σ	
4. การประชุมหลังจากการสังเกตการสอน	3.40	0.96	4.69	0.50	0.381
4.1 ผู้นิเทศและครู/อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกันวางแผนสำหรับการสังเกตการสอนในครั้งต่อไปเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนครู/อาจารย์อย่างต่อเนื่อง*	3.27	0.96	4.65	0.51	0.423
4.2 วิทยาลัยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครู/อาจารย์ของวิทยาลัยหลังจากการสังเกตการสอนเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู/อาจารย์	3.32	0.85	4.67	0.55	0.409
4.3 ผู้นิเทศของวิทยาลัยนำเสนอแนวทาง/วิธีการให้ครูนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	3.39	0.99	4.67	0.51	0.378
4.4 ผู้นิเทศของวิทยาลัยเปิดโอกาสให้ครู/อาจารย์แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเองที่ได้รับการสังเกตการสอน และข้อมูลจากการสังเกตการสอนของผู้นิเทศก่อนการให้ข้อมูลย้อนกลับ	3.44	0.91	4.68	0.50	0.362
4.5 ผู้นิเทศของวิทยาลัยแจ้งให้ครู/อาจารย์ทราบถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ได้รับการสังเกตการสอน	3.58	1.09	4.78	0.47	0.336
5. การวิพากษ์วิจารณ์	3.32	0.92	4.70	0.49	0.414
5.1 วิทยาลัยนำผลการพิจารณาทบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศและครู/อาจารย์ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น*	3.27	0.98	4.76	0.47	0.457
5.2 ผู้นิเทศของวิทยาลัยนำผลการพิจารณาทบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศและครู/อาจารย์ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.26	0.92	4.71	0.49	0.446

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไป
ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ต่อ)

ด้าน/ประเด็น	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่คาดหวัง		PNI modified
	μ	σ	μ	σ	
5.3 ผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัย ร่วมกันพิจารณาบทวนข้อดี และสิ่งที่ควรแก้ไข ของการดำเนินการของผู้นิเทศในการวิเคราะห์และ สรุปผลการสังเกตการสอนเพื่อวางแผนสำหรับ การให้ข้อมูลย้อนกลับ	3.30	0.93	4.70	0.50	0.423
5.4 ผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัย ร่วมกันพิจารณาบทวนข้อดี และสิ่งที่ควรแก้ไข ของการดำเนินการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และครู/อาจารย์เพื่อสะท้อนความคิดเห็นและ ให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการสังเกตการสอนที่เกิดขึ้น	3.32	0.94	4.66	0.51	0.403
5.5 ผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกัน พิจารณาบทวนข้อดี และสิ่งที่ควรแก้ไขของการ ดำเนินการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครู/ อาจารย์ก่อนการสังเกตการสอนเพื่อชี้แจงเหตุผล และจุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอนที่เกิดขึ้น	3.33	0.88	4.67	0.52	0.400
5.6 ผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัย ร่วมกันพิจารณาบทวนข้อดี และสิ่งที่ควรแก้ไข ของการดำเนินการสังเกตการสอนที่เกิดขึ้น	3.49	0.90	4.74	0.48	0.358
เฉลี่ยรวมรายด้าน	3.49	0.98	4.73	0.47	

หมายเหตุ. * ประเด็นรายชื่อในแต่ละด้านที่มีผลการประเมินความต้องการจำเป็นสูงสุด

หมายเหตุ. โดย วัชร ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 1 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ รองลงมา คือ ด้านการประชุมหลังจากการสังเกตการสอน ด้านการวิเคราะห์ และการวางแผน ด้านการประชุมก่อนการสังเกตการสอน และ ด้านการสังเกตการสอนตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.414$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ วิทยาลัยนำผลการพิจารณาบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($PNI_{\text{modified}} = 0.457$) รองลงมา คือ ผู้นิเทศของวิทยาลัยนำผลการพิจารณาบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($PNI_{\text{modified}} = 0.446$) และผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกันพิจารณาบทวนข้อดี และสิ่งที่ควรแก้ไข

ของการดำเนินการของผู้นิเทศในการวิเคราะห์และสรุปผลการสังเกตการสอนเพื่อวางแผนสำหรับการให้ข้อมูลย้อนกลับ ($PNI_{modified} = 0.423$) ตามลำดับ

ด้านการประชุมหลังจากการสังเกตการสอน ($PNI_{modified} = 0.381$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศและครู/อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกันวางแผนสำหรับการสังเกตการสอนในครั้งต่อไปเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนครู/อาจารย์อย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified} = 0.423$) รองลงมา คือ วิทยาลัยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครู/อาจารย์ของวิทยาลัยหลังจากการสังเกตการสอนเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู/อาจารย์ ($PNI_{modified} = 0.409$) และผู้นิเทศของวิทยาลัยนำเสนอแนวทาง/วิธีการ ให้ครูนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ($PNI_{modified} = 0.378$) ตามลำดับ

ด้านการวิเคราะห์ และการวางแผน ($PNI_{modified} = 0.366$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศของวิทยาลัยสรุปผลการสังเกตการสอนเพื่อนำเสนอต่อครู/อาจารย์ในรูปของความเรียง ร้อยละ กราฟ แผนภูมิ หรือแผนผัง ($PNI_{modified} = 0.436$) รองลงมา คือ ผู้นิเทศของวิทยาลัยมีการกำหนดแนวทาง/วิธีการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู/อาจารย์ในเบื้องต้นก่อนการให้ข้อมูลย้อนกลับ ($PNI_{modified} = 0.400$) และผู้นิเทศของวิทยาลัยมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอนของครู/อาจารย์หลังเสร็จสิ้นการสังเกตการสอนโดยการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ ที่จะต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู/อาจารย์ ($PNI_{modified} = 0.328$) ตามลำดับ

ด้านการประชุมก่อนการสังเกตการสอน ($PNI_{modified} = 0.316$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกันกำหนดตารางเวลาสำหรับการสังเกตการสอน และการประชุมเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ ($PNI_{modified} = 0.396$) รองลงมา คือ ก่อนการสังเกตการสอน ผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกันกำหนดความต้องการ หรือประเด็นปัญหาที่ต้องการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน ($PNI_{modified} = 0.370$) และวิทยาลัยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครู/อาจารย์ก่อนการสังเกตการสอนเพื่อชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอน ($PNI_{modified} = 0.327$) ตามลำดับ

ด้านการสังเกตการสอน ($PNI_{modified} = 0.305$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศของวิทยาลัยปฏิบัติการสังเกตการสอนตามประเด็นที่ได้ตกลงไว้กับครู/อาจารย์ก่อนการสังเกตการสอน เช่น สังเกตสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน การใช้สื่อการสอน และพฤติกรรมการสอน ($PNI_{modified} = 0.340$) และรองลงมา คือ ผู้นิเทศของวิทยาลัยปฏิบัติการสังเกตการสอนตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการเรียนการสอนในชั่วโมง โดยนั่งในจุดที่มองเห็นอย่างทั่วถึงและไม่รบกวนการจัดการเรียนการสอนของครู/อาจารย์ ($PNI_{modified} = 0.309$)

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นของการนิเทศการสอนครูการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นในการนิเทศการสอน 3 ด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ ใกล้เคียงกันสูงสุดมาอภิปรายผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ ($PNI_{modified} = 0.414$) เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ วิทยาลัยนำผลการพิจารณาทบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยมีวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่ได้นำผลการพิจารณาทบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไปในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนครู/อาจารย์อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ของ รัชดา ขำครุ (2556) ที่พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง ขาดการนำผลการประเมินคุณภาพระดับสถานศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แม้มีการดำเนินการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2563) ที่ได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis) ในปัจจุบันพบว่า จุดอ่อน (Weakness) ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คือ ขาดกระบวนการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้าการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ให้บรรลุผลตามความก้าวหน้าที่กำหนดไว้ จากผลการวิจัยและการวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT Analysis) สะท้อนให้เห็นว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีแนวโน้มที่จะไม่ได้นำผลการพิจารณาทบทวนการดำเนินการนิเทศการสอนระหว่างผู้นิเทศ และครู/อาจารย์ไปพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนครั้งต่อไป

2. ด้านการประชุมหลังจากการสังเกตการสอน ($PNI_{modified} = 0.381$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศและครู/อาจารย์ของวิทยาลัยร่วมกันวางแผนสำหรับการสังเกตการสอนในครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนครู/อาจารย์อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้นิเทศและครู/อาจารย์ของวิทยาลัยมีวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่ได้มีการประชุมหลังจากการสังเกตการสอนเพื่อวางแผนสำหรับการสังเกตการสอนในครั้งต่อไป ทั้งนี้ รัชดา ขำครุ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง ยังขาดแผนการนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ แม้ผู้นิเทศและครู/อาจารย์จะมีการร่วมกันกำหนดความต้องการในการรับการนิเทศหรือกำกับติดตาม และมีการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร สอดคล้องกับกษมา ประสงค์เจริญ (2565) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม พบว่า มีการประชุมบุคลากรค่อนข้างน้อย การประสานงาน และการสื่อสารไม่ชัดเจน เนื่องจากผู้บริหารมีการกิจ

ที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้นิเทศของวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่ได้มีการประชุมหลังจากการสังเกตการสอนเพื่อการวางแผนสำหรับการสังเกตการสอนในครั้งต่อไปในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนครู/อาจารย์อย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการวิเคราะห์ และการวางแผน ($PNI_{modified} = 0.366$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้นิเทศของวิทยาลัยสรุปผลการสังเกตการสอนเพื่อนำเสนอต่อครู/อาจารย์ ในรูปของความเรียง ร้อยละ กราฟ แผนภูมิ หรือแผนผัง ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้นิเทศของวิทยาลัย อาจขาดทักษะในการนิเทศการสอน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติในขั้นตอนนี้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ภรณ์ศิริวิศาลสุวรรณ (2559) ที่ทำการวิจัยเรื่องทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งสรุปไว้ว่า หนึ่งในทักษะสำคัญที่ผู้นิเทศควรมี คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี (Supervision as Skill in Technical) กล่าวคือ ความเข้าใจ และความสามารถในกิจกรรมเฉพาะอย่าง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ ดำเนินการ หรือเทคนิคซึ่งครอบคลุมถึงความรู้ความชำนาญพิเศษ ความสามารถเชิงวิเคราะห์ในสาขาวิชานั้น ๆ และต้องรู้ เข้าใจเทคนิควิธี และสามารถใช้เทคนิควิธีเหล่านั้นได้ ประกอบด้วย 1) รู้จักการอ่าน เขียน พูด ฟัง 2) เขียนแผนภูมิและวาดภาพได้ 3) จัดลำดับเรื่องเป็น 4) คำนวณเป็น 5) สานิตได้ และ 6) เป็นประธานที่ประชุม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ควรนำผลการพิจารณาทบทวนการดำเนินการนิเทศการสอน มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการนิเทศการสอนของผู้นิเทศ เพื่อการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการนิเทศการสอนของครู/อาจารย์อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้นิเทศของวิทยาลัยนาฏศิลป์ควรจัดให้มีการประชุมหลังจากการสังเกตการสอน โดยมีการวางแผนสำหรับการสังเกตการสอนในครั้งต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการติดตามความก้าวหน้าของการจัดการเรียนการสอนของครู/อาจารย์ที่ผู้นิเทศได้ให้แนวทางในการแก้ไข/พัฒนาการจัดการเรียนการสอนไว้

1.3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศการสอน เพื่อพัฒนาผู้นิเทศให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอน ตลอดจนเทคนิค และทักษะในการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำความต้องการจำเป็นที่ได้มาทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ซึ่งจะได้จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม แล้วทำการวิจัยโดยการนำเสนอกลยุทธ์การนิเทศการสอน

ของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้วยวิธีการ TOWS Matrix เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการนิเทศการสอนของวิทยาลัยต่อไป

2.2 ควรมีการดำเนินการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการนิเทศการสอนของครูกลุ่มการศึกษาทั่วไป ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ให้สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็น เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- กษมา ประสงค์เจริญ. (2565). ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 11(2), 17 - 30.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/hsudru/article/view/253919/175117>
- คมสัน พิมพ์วาปี และ จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. (2563). รูปแบบการนิเทศการสอนที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรม การสอนของครูวิทยาศาสตร์. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 48(1), 22 - 40.
<http://eresource.car.chula.ac.th/chula-ejournals/openpdf/openpdf.php?id=11080>
- งานประกันคุณภาพการศึกษา. (2563). *ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2562*. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ. (2559). ทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 14(1), 37 - 44.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/92245/72307>
- รัชดา ขำครุฑ. (2556). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์*. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12)*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2563). *แผนพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ.2560-2564 ประจำปีงบประมาณ 2564*. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2564, 13 มีนาคม). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563*. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (Niets). <https://www.niets.or.th/th/content/view/18625>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2557). *สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ.2554-2557)*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

- Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2018). *Supervision and Instructional Leadership Developmental Approach* (10th ed.). New York.
- Hallinger, P. (2015). Conceptual Framework. In P. Hallinger & W. Wang (Eds.), *Assessing Instructional Leadership with the Principal Instructional Management Rating Scale* (pp. 25 – 46). Springer International Publishing.
- Usman, Y.D. (2015). The Impact of Instructional Supervision on Academic Performance of Secondary School Students in Nasarawa State, Nigeria. *Journal of Education and Practice*, 6(10), 160 – 167. <https://www.iiste.org/Journals/index.php/JEP/article/view/21451/22158>